

ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ Α ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ: ΑΡΧΑΙΚΗ ΕΠΟΧΗ / ΑΘΗΝΑ: ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Τα μέτρα του Σόλωνα: η καταγραφή των νόμων από το Λυκούργο δεν ικανοποίησε όλους τους πολίτες, γιατί όσοι δεν μπορούσαν να ξεπληρώσουν τα χρέη τους γίνονταν δούλοι. Έτσι, το 594 οι Αθηναίοι επέλεξαν το Σόλωνα (ποιητή και έναν από τους επτά σοφούς της αρχαιότητας) να αντιμετωπίσει την κατάσταση. Έλαβε τα εξής μέτρα:

Οικονομικά	Κοινωνικά	Πολιτικά
1. Κατάργηση χρεών	Διαίρεσε τους πολίτες σε τέσσερις τάξεις με βάση το εισόδημα και όχι την καταγωγή: 1. Πεντακοσιομέδιμνοι 2. Τριακοσιομέδιμνοι ή Ιππείς ↓ Από αυτές τις δύο τάξεις εκλέγονταν οι 9 άρχοντες και τα μέλη του Άρειου Πάγου 3. Διακοσιομέδιμνοι ή ζευγίτες = γίνονταν μέλη της βουλής και συγκροτούσαν τη φάλαγγα 4. Θήτες = δεν είχαν ούτε ιδιοκτησία ούτε εισόδημα	Ενίσχυσε τον πολιτικό ρόλο της εκκλησίας του Δήμου (έπαιρναν μέρος όσοι είχαν συμπληρώσει το 20 ^ο έτος της ηλικίας τους)
2. Απελευθέρωσε αυτούς που είχαν γίνει δούλοι λόγω χρεών		Η Βουλή των Τετρακοσίων προετοίμαζε τα θέματα που συζητούσε η Εκκλησία του Δήμου
3. Απαγόρευσε στο εξής να δανείζεται κάποιος με εγγύηση την προσωπική του ελευθερία.		Δημιούργησε την Ηλιαία , ένα λαϊκό δικαστήριο, στο οποίο συμμετείχαν με κλήρωση άτομα από όλες τις τάξεις. Στόχος ήταν η εξάλειψη των ανισοτήτων και η καλύτερη απονομή της δικαιοσύνης.
Αυτή είναι η περίφημη διάταξη της νομοθεσίας του Σόλωνα, γνωστή ως Σεισάχθεια , με την		Για να πετύχει, μάλιστα ο Σόλωνας την ενεργό συμμετοχή των πολιτών στα κοινά, ψήφισε

ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ Α ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ: ΑΡΧΑΙΚΗ ΕΠΟΧΗ / ΑΘΗΝΑ: ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

οποία λυτρώθηκε η αγροτική τάξη.

νόμο με τον οποίο στερούσε τα πολιτικά δικαιώματα από όσους δεν έπαιρναν σαφή θέση πάνω στα κοινωνικά και πολιτικά θέματα.

Απόρροια: τα μέτρα του ανακούφισαν τη λαϊκή τάξη και εξίσωσαν τους πλούσιους με τους ευγενείς. Όμως η γη εξακολουθούσε να ανήκει στους λίγους και έτσι επανήλθε το αίτημα για μοίρασμα της γης. Τις παραχές αυτές εκμεταλλεύτηκε ο **τύραννος Πεισίστρατος**, ο οποίος ήταν ευγενής και με τη συμπαράσταση του λαού κατέλαβε την εξουσία και επέβαλλε **τυραννικό καθεστώς**. (αυτό σημαίνει πως οι Αθηναίοι στερήθηκαν ελευθερίες που με αγώνες είχαν κατακτήσει). Παρόλα αυτά έκανε σημαντικά έργα και προσπάθησε να δημιουργήσει βιβλιοθήκη. Όταν πέθανε (527 π. Χ) την εξουσία ανέλαβε ο γιος του **Ιππίας**, τον οποίο οι Αθηναίοι ανέτρεψαν το 510 π. Χ.

Οι καινοτομίες του Κλεισθένη: από την πολιτική διαμάχη που ακολούθησε μετά την πτώση της τυραννίας ευνοήθηκαν οι δημοκρατικοί με αρχηγό τον Κλεισθένη, ο οποίος έλαβε τα ακόλουθα μέτρα:

1. **Δημιούργησε τις δέκα φυλές** (τα μέλη προέρχονταν από διαφορετικές περιοχές της Αττικής). Με αυτό το μέτρο καταπολέμησε το καθεστώς της συγγένειας και της καταγωγής αναφορικά με την πολιτική ζωή της Αθήνας.
2. Αύξησε τα μέλη της Βουλής κατά 100 (**Βουλή των Πεντακοσίων**)
3. **Αύξησε τον αριθμό των στρατηγών σε δέκα** – ένας από κάθε φυλή (έτσι προστάτευσε τους πολίτες από τον κίνδυνο αύξησης της δύναμης του πολέμαρχου στρατηγού)
4. **Η Εκκλησία του Δήμου** έγινε το κυρίαρχο σώμα, όπου λαμβάνονταν οι πιο σοβαρές αποφάσεις
5. **Οστρακισμός:** προληπτικό μέτρο για την προστασία του πολιτεύματος από την απειλή της τυραννίδας. Ο λαός δηλαδή έγραφε πάνω σε ένα όστρακο το όνομα αυτού που θεωρούνταν ύποπτος για ανατροπή του δημοκρατικού πολιτεύματος. Το πρόσωπο αυτό εξορίζονταν για δέκα χρόνια.

Θεωρείται ο θεμελιωτής του δημοκρατικού πολιτεύματος

Δραστηριότητες

1. Σόλων: <https://www.youtube.com/watch?v=pX-HN-uEp0&t=79s>
2. Πεισίστρατος: <https://www.youtube.com/watch?v=meKvucfZXRI&t=17s>
3. Κλεισθένης: <https://www.youtube.com/watch?v=wC7-qJwIEjw&t=30s>
4. <https://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/istoria/ask.Istorias/epan-arxaiki-kets.htm>
5. <https://users.sch.gr/ipap/Ellinikos%20Politismos/Yliko/istoria/ask.Istorias/Athina2a.htm>